

DR.SC.-10 IZVJEŠTAJ O OCJENJIVANJU DOKTORSKOG RADA¹		
OPĆI PODACI I KONTAKT DOKTORANDA/DOKTORANDICE:		
Titula, ime i prezime doktoranda/doktorandice:	Petra Šprem, mag.iur.	
Nositelj studija:	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet	
Naziv studija:	Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij iz kaznenopravnih znanosti	
Matični broj doktoranda/doktorandice:	3DKP2018	
Naslov doktorskog rada:	<i>Jezik pisanja rada</i>	hrvatski
	<i>Hrvatski:</i>	Normativna i empirijska analiza obiteljskog nasilja u Hrvatskoj: kaznenopravni koncepti, kriminološki fenomeni, praktični izazovi i moguća rješenja
	<i>Engleski:</i>	Normative and empirical analysis of domestic violence in Croatia: criminal law concepts, criminological phenomena, practical challenges and possible solutions
Područje/polje/grana (ako se doktorski studij izvodi u grani):	Društvene znanosti/Pravo/Kazneno pravo, kazneno procesno pravo, kriminologija i viktimologija	
MENTOR(I)		
	Titula, ime i prezime:	Ustanova, država:
Prvi mentor:	Prof. dr. sc. Anna-Maria Getoš Kalac	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet, RH
Drugi mentor:		
Izabrano povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada	Titula, ime i prezime:	Ustanova, država:
	1.Prof. dr. sc. Leo Cvitanović	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet, RH
	2.Prof. dr. sc. Anna-Maria Getoš Kalac	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet, RH
	3.Prof. dr. sc. Velinka Grozdanić	Sveučilište u Rijeci Pravni fakultet, RH
	4.	
5.		
OCJENA DOKTORSKOG RADA (ocjena mora sadržavati izvorni znanstveni doprinos i novo otkriće)		

¹ Molimo Vas da ispunjeni obrazac DR.SC.-10 pošaljete u elektroničkom i tiskanom obliku, potpisano, u nadležnu referadu.

Vijeće Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu imenovalo je odlukom donesenoj na sjednici Vijeća 21. prosinca 2022. godine (Klasa:640-01/22-22/13, Urbroj: 251-55-22-36) Povjerenstvo za ocjenu doktorske disertacije Petre Šprem s naslovom "Normativna i empirijska analiza obiteljskog nasilja u Hrvatskoj: kaznenopravni koncepti, kriminološki fenomeni, praktični izazovi i moguća rješenja" u sastavu: prof. dr. sc. Leo Cvitanović, predsjednik povjerenstva, prof. dr. sc. Anna-Maria Getoš Kalac, član povjerenstva i prof. dr. sc. Velinka Grozdanić, član povjerenstva.

Povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada jednoglasno je usvojilo sljedeći

IZVJEŠTAJ O OCJENI DOKTORSKOG RADA

Opći podaci o doktorskome radu

Petra Šprem izradila je i predala doktorski rad pod naslovom: "Normativna i empirijska analiza obiteljskog nasilja u Hrvatskoj: kaznenopravni koncepti, kriminološki fenomeni, praktični izazovi i moguća rješenja" u skladu s odobrenjem Vijeća Pravnog fakulteta i Senata Sveučilišta u Zagrebu.

Doktorski rad ima ukupno 351 stranicu teksta (uključujući literaturu i priloge), pisanih fontom Times New Roman, tekst veličine 12 s proredom 1,15, bilješke veličine 10 s proredom veličine 1,0. Margine stranice rada su 2,5 cm. Prve dvije stranice rada su naslovne stranice (nenumirirane) s imenom ustanove, doktoranda, rada i mentora (jedna naslovnica na hrvatskom, druga naslovnica na engleskom). Slijedi stranica s podacima o mentorici i izjavi o financiranju te stranica zahvale. Stranice numerirane malim rimskim brojevima (i-iv) sadržavaju sažetak i ključne riječi doktorskog rada na hrvatskom (i-ii) i engleskom (iii-iv) jeziku. Rad se nastavlja popisom kratica na stranicama v-vi. Stranice vii-xii obuhvaćaju kazalo doktorskog rada te popis grafova, slika i tablica. Glavni tekst ima ukupno 279 stranica teksta. Popis literature se nalazi na ukupno 52 stranice teksta. Uz doktorski rad priložena su ukupno 3 priloga: Upitnik za analizu spisa (prilog 1), Podaci o tzv. missing data po pojedinim varijablama (prilog 2) te Upitnik za intervju i anketu s praktičarima (Prilog 3). Rad sadrži ukupno 980 bibliografskih jedinica te ukupno 1604 bilješke. U radu je prikazan 51 graf, 2 slike i 6 tablica. Rad ima ukupno 942.143 znaka s razmacima, što čini otprilike 628 kartica teksta.

Doktorski rad podijeljen je u 10 poglavlja.

Prvo poglavlje je uvodno poglavlje koje sadrži uvodna razmatranja, razradu ciljeva i hipoteza istraživanja te opis strukture rada. Drugo poglavlje sadrži konceptualnu, terminološku, teorijsku i fenomenološku analizu obiteljskoga nasilja, treće poglavlje sadrži prikaz razvoja i analizu hrvatskog kaznenog zakonodavstva i zakonodavstva de lege lata, četvrto poglavlje sadrži komparativni prikaz normativnog uređenja obiteljskog nasilja u 10 odabranih država, dok peto poglavlje sadrži analizu međunarodnog i europskog pravnog okvira za zaštitu od obiteljskog nasilja. Šesto poglavlje analizira fenomenološka obilježja obiteljskog nasilja u Hrvatskoj, a sedmo poglavlje sadrži analizu i sintezu rezultata empirijskog istraživanja obiteljskog nasilja u Hrvatskoj. Osmo poglavlje sadrži prijedloge za poboljšanja (normativna, kriminalno-politička i znanstveno istraživačka). Doktorski rad završava zaključnim razmatranjima (deveto poglavlje). Slijedi popis literature (deseto poglavlje).

Prvo poglavlje rada predstavlja uvodno poglavlje u kojem je doktorandica ukazala na društvenu i znanstvenu važnost teme obiteljskoga nasilja te ključne izazove koji su obuhvaćeni predmetom rada. Jasno su istaknuti ciljevi koji se žele postići doktorskim radom i istraživanjem, kao i hipoteze koje će se radom provjeriti. Prva hipoteza rada jeste kako u praksi postupanja tijela kaznenoga progona ne postoje smisleni, dosljedni i jasni kriteriji razgraničenja između obiteljskoga nasilja kao prekršaja i kaznenoga djela. Druga hipoteza odnosi se na tvrdnju kako postojeći normativni model s dvojnim pravnim okvirom za suzbijanje obiteljskoga nasilja nije optimalno rješenje kojim bi se na adekvatan način zaštitile žrtve obiteljskoga nasilja, a u svjetlu fenomenoloških posebnosti obiteljskoga nasilja u Republici Hrvatskoj te specifičnosti domaćeg normativnog konteksta. Dan je prikaz strukture rada te kratka naznaka o ključnim obilježjima svakog od poglavlja kao i njihovoj svrsi u okviru doktorskog rada.

Drugo poglavlje rada razmatra konceptualne, terminološke, teorijske i fenomenološke odrednice obiteljskoga nasilja. Poglavlje počinje razradom i analizom koncepta i definicije obitelji, zatim razradom i analizom koncepta i definicije nasilja. Ukazuje se na važnost konceptualizacije i definicije oba pojma u okviru operacionalizacije istih za potrebe doktorskog istraživanja. Poglavlje razmatra nedosljednosti i konceptualne različitosti oba pojma te upućuje na okolnost njihove precijenjene samorazumljivosti u laičkom, a katkad i stručnom te znanstvenom diskursu. Kod pojma obitelji, prati se njegov razvoj u društveno ontološkom smislu s funkcionalističko-strukturalne perspektive uz ukazivanje na kulturološku determiniranost i vrijednosno određenje tog pojma koji kontinuirano mijenja svoj sadržaj i oblik. Kod pojma nasilja daje se uvid o različite definicije i tipološke odrednice raznih oblika nasilja uz glavnu premisu o tendenciji širenja pojma nasilja na nove vrste i oblike ponašanja. Sva potpoglavlja završavaju prikazom definicije obitelji i nasilja koje su uklopive u aktualna spoznajna shvaćanja, dovoljno inkluzivne da obuhvate semantičku različitost navedenih pojmova, a opet dovoljno uska da izraze razlikovni specifikum u odnosu na druge više rodne pojmove. Nakon toga razrađuje se i analizira koncept i definicija centralnog pojma rada - obiteljskog nasilja uz osvrt na konceptualne, definicijske i terminološke izazove. Naglašava se konceptualni pluralizam, ali i razlikovanje tzv. intimnog terorizma od tzv. situacijskog nasilja. Kritizira se uska konceptualizacija obiteljskoga nasilja kao nasilja među intimnim partnerima, te se ukazuje na dodatne tipologijske oblike obiteljskoga nasilja. Definijski deficiti pojedinih međunarodnih i europskih tijela/organizacija nadomještaju se koherentnom definicijom na kraju potpoglavlja. U nastavku se analiziraju ključne teorije o uzročnosti obiteljskog nasilja koje uključuju endogene teorije, psihosocijalne teorije te sociokulturne teorije. Poglavlje nudi i prikaz te kritički osvrt na recentne spoznaje o fenomenologiji obiteljskoga nasilja (state of art). Pružen je uvid u istraživanja ključnih rizičnih čimbenika nasilja u obitelji, istraživanja nasilja nad djecom te istraživanja prevalencije nasilja u obitelji. Uvodno su spomenuta ograničenja netom spomenutih istraživanja koja su nametnuta metodološkim izazovima svih tzv. mainstream pristupa obiteljskom nasilju. Navedena analiza služi kasnijem povezivanju predstavljenih odrednica s rezultatima empirijskog istraživanja doktorskog rada odnosno provjeri podudarnosti ključnih fenomenoloških spoznaja o obiteljskom nasilja na globalnoj razini s onima na području Hrvatske. Poglavlje završava razmatranjima o ulozi kaznenopravnih sustava u prevenciji obiteljskoga nasilja uz zaključak kako je obiteljsko nasilje društvena pojava koju je nemoguće iskorijeniti te kako su pravni sustavi nemoćniji u tom naumu, iako im se upravo takva zadaća često pripisuje te kako je moć vanpravnih mehanizama neopravdano zanemarena u stručnom i znanstvenom diskursu.

Treće poglavlje rada bavi se analizom normativnog razvoja obiteljskoga nasilja na području Hrvatske te analizom aktualnog hrvatskog normativnog okvira za navedeni fenomen. Poglavlje započinjem uvidom u povijesni normativni kontekst obiteljskoga nasilja na području današnje Hrvatske uz analizu najvažnijih pravnih izvora od razdoblja srednjovjekovne Hrvatske. Nudi se uvid u relevantne odredbe Vinodolskog zakonika i statuta pojedinih gradova (Senjski, Paški, Krčki, Splitski). Razmatraju se odredbe Kaznenog zakona o zločinstvima, prestupcima i prekršajima iz 1852. godine, Derenčinove osnove novog kaznenog zakona iz 1879. godine, Krivičnog zakona Kraljevine Jugoslavije iz 1929. godine, Krivičnog zakonika iz 1951. godine, Krivičnog zakona SFRJ iz 1974. godine te SR Hrvatske iz 1977. godine i (Osnovnog) Krivičnog zakona Republike Hrvatske iz 1993. godine. Zatim se analizira normativna regulacija obiteljskog nasilja od 1998. godine pa do 2019. godine, odnosno, relevantne odredbe temeljnog kaznenog propisa (Kazneni zakon) i temeljnog prekršajnog propisa (Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji) koji normiraju to područje. Odredbe se analiziraju gramatičkom, logičkom i teleološkom metodom te se nudi kritički osvrt na zakonske izmjene relevantnih propisa te teorijske prijedore i praktične poteškoće koje su iste iznijedrile. U okviru postavljenih hipoteza u uvodnom dijelu rada, naglasak je stavljen na usporedbu razdoblja prije posljednjih ključnih zakonskih izmjena relevantnih za obiteljsko nasilje koje su stupile na snagu 1. siječnja 2020. godine i nakon istih izmjena.

Četvrto poglavlje nudi komparativni prikaz i analizu normativnog uređenja obiteljskog nasilja u 10 odabranih država. Poglavlje je podijeljeno na tri cjeline kroz koje se obrađuju normativni okviri u zemljama regije (prva cjelina), normativni okviri u zemljama zapadne Europe (druga cjelina) te normativni okvir u Ujedinjenom Kraljevstvu kao predstavniku common law sustava (treća cjelina). Naglasak

analize je na analizi različitih pravnih modela normiranja obiteljskog nasilja u odabranim zemljama. Prva cjelina nudi komparativnu analizu normativnog okvira obiteljskog nasilja u Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Sjevernoj Makedoniji, Rumunjskoj i Srbiji. Riječ je o zemljama koje uz Hrvatsku pripadaju krugu država jugoistočne Europe, a s Hrvatskom dijele stanovite kulturološke, povijesne, političke i društvene odrednice koje u kontekstu aksiološkog pristupa obiteljskom nasilju jednim dijelom determiniraju njegovo zakonsko određenje. Drugu skupinu zemalja čine Austrija, Njemačka, Švicarska i Nizozemska, kao predstavnice zemalja zapadne Europe koje karakterizira visoka razina zaštite ljudskih prava, razvijene demokratske prakse i snažna pravna kultura te na čija se zakonska rješenja Hrvatska često ugleda. Posljednje potpoglavlje opisuje normativni okvir Ujedinjenog Kraljevstva koji okvir se znatno razlikuje od okvira zemalja europskog kontinentalnog pravnog sustava, no pruža uvid u drugačija rješenja koja mogu biti dodatan izvor spoznaja za promišljanje o najadekvantnijim pravnim modelima u ovom kontekstu.

Peto poglavlje se bavi međunarodnim i europskim normativnim okvirom za zaštitu od obiteljskog nasilja. Uvodno se nudi prikaz relevantnih međunarodnih i europskih dokumenata, strategija, direktiva, deklaracija, povelja i dr. pravnih akata relevantnih za obiteljsko nasilje. Daje se osvrt na hipernormiranost obiteljskog nasilja i pojedinih njegovih aspekata na globalnoj i europskoj razini kroz koje se provlači snažan fokus na zaštitu žrtava. Posebno potpoglavlje analizira tzv. Istanbulsku konvenciju kao ključnu konvenciju za suzbijanje obiteljskog nasilja danas. Odredbe navedene konvencije analizirane su teleološki uz kritički osvrt na odabrane ključne dijelove konvencije i izazove koji se pri njoj primjeni mogu javiti. Zaključno se daje ocjena navedene konvencije kao sveobuhvatnog i iznimno korisnog dokumenta temeljenog na konkretnim odrednicama za najvišu razinu zaštite žrtava. Poglavlje završava analizom odabranih presuda Europskog suda za ljudska prava kroz koje se daje uvid u standarde tog suda i tumačenja u predmetima obiteljskog nasilja. Analizirana su tumačenja tog suda kroz konceptualizaciju obiteljskog nasilja kao povrede ljudskih prava, ali i razvoj pravnih standarda tog suda u okviru utvrđivanja pozitivnih obveza države da zaštite svoje građane od obiteljskog nasilja.

Šesto poglavlje nudi analizu fenomenoloških obilježja obiteljskog nasilja u Hrvatskoj. Analiziraju se ključni fenomenološki pokazatelji o prekršajnim i kaznenim predmetima obiteljskog nasilja u Hrvatskoj prema dostupnim službenim statističkim pokazateljima o poznatom kriminalu. Uvodno se kritizira aktualna praksa statističkog praćenja obiteljskog nasilja u Hrvatskoj uz naglašavanje važnosti tzv. evidence based pristupa kaznenim politikama kojima su upravo temelj statistički podaci. Nedosljednost vođenja statističkih baza podataka uzrokuje i nemogućnost naknadne evaluacije pravnog modela odnosno njegovih izmjena u smislu provjere njegove učinkovitosti. Analiziraju se ključni podaci o incidenciji (trend kretanja prijavljenih, optuženih i osuđenih za kazneno djelo i prekršaj obiteljskog nasilja), obilježjima počinitelja obiteljskoga nasilja (npr. spol počinitelja, neubrojivost počinitelja), obilježjima žrtva (npr. dob žrtve, spol žrtve), kao i podaci o praksi kažnjavanja i procesnim obilježjima u tim predmetima (izrečene sankcije, trajanje postupaka, zaštitne/sigurnosne mjere i sl.). Poglavlje nudi iscrpan uvid u fenomenološke osobitosti obiteljskog nasilja u Hrvatskoj.

Sedmo poglavlje sadrži analizu rezultata izvornog empirijskog istraživanja provedenog u sklopu izrade doktorske disertacije. Empirijsko istraživanje podijeljeno je na dva dijela. Prvi dio istraživanja uključuje analizu pravomoćno okončanih sudskih spisa (kaznenih i prekršajnih) obiteljskog nasilja, a drugi dio sadrži rezultate provedbe intervjua/ankete sa stručnjacima praktičarima (policijom i sucima te nevladinom udrugom). Poglavlje pruža uvid u rezultate studije slučaja s fokusom na provjeru uvodno postavljenih hipoteza kroz statističku obradu podataka. Analizirani su kazneni i prekršajni sudski predmeti pravomoćno okončani u razdoblju 2017 – 2021 (za kaznene spise) te 2019 – 2021 (za prekršajne spise), a koji se odnose na nasilje u obitelji u kojima je počinitelj proglašen krivim te mu je izrečena kazna (čl. 179.a KZ i čl. 10. ZZNO). Za uzorak nije bilo mjerodavno u kojem periodu je nastupio inkriminirani događaj, već je li pravomoćnost nastupila u odabranom periodu. Ukupno je analizirano 540 predmeta (od toga 123 kaznena te 417 prekršajna) na području Zagreba, Splita, Rijeke i Osijeka s ukupno 559 počinitelja i 627 žrtava. Istraživanje je provedeno paper&pencil metodom, a podaci su obrađeni korištenjem statističkog programa SPSS. Istraživanje je potvrdilo obje postavljene hipoteze rada. Naime, okolnost kako ne postoje dosljedni kriteriji razgraničenje između prekršajnih i kaznenih predmeta

obiteljskog nasilja potvrđena je nalazom kako u praksi postoje slučajevi s istim odabranim obilježjima koji katkad zbog nekih drugih primjenjenih kriterija budu kvalificirani kao prekršaj, a katkad kao kazneno djelo. Potvrđena je i druga hipoteza rada, a to je da Hrvatska nema optimalan pravni okvir za suzbijanje obiteljskog nasilja. Navedeno je potvrđeno kroz rezultate koji ukazuju da policija i sudovi u određenom broju predmeta nemaju podudarnu kvalifikaciju djela što sugerira na nemogućnost zakonskog teksta da jednoznačno utvrdi dosljedne kriterije razgraničenja, zatim, kriteriji koji su se u praksi pokazali statistički značajnima u pogledu kvalifikacije predmeta, nisu uvršteni u zakonski tekst usprkos očito snažnom praktičnom uporištu, te zaključno, broj kaznenih djela u stjecaju s obiteljskim nasiljem sugerira kako njegov zakonski opis nije dovoljno široko uspio obuhvatiti sva ponašanja koja se u stvarnosti u velikom broju slučajeva realiziraju u/kroz obiteljsko nasilje. Drugi dio empirijskog istraživanja uključuje provedbu intervjua/ankete s praktičarima nudeći sažeti prikaz spoznaja dobivenih iz njihovih odgovora s fokusom na praktične izazove s kojima se susreću u svom radu. Kroz razgovore sa stručnjacima praktičarima, istaknute su spoznaje o praktičnim poteškoćama i izazovima u postupanju temeljenom na aktualnom normativnom okviru, a isti upozoravaju i na druge okolnosti koje sugeriraju kako sustav treba poboljšanja u segmentima koji se odnose na tamnu brojku, recidivizam, blagodat nesvjedočenja i sl.

Osmo poglavlje sadrži konkretne i obrazložene prijedloge za poboljšanja u normativnom području, te smjernice za kriminalno političko djelovanje i unapređenje znanstveno istraživačkog područja obiteljskoga nasilja. Prijedlozi i smjernice baziraju se na, u radu predstavljenim i analiziranim spoznajama u njihovoj ukupnosti. Ključni prijedlozi uključuju izmjene zakonskih odredbi kaznenog i prekršajnog zakonodavstva kojim bi se jasnije normiralo obiteljsko nasilje i izbjegli ključni izazovi. Prijedlozi među ostalim uključuju normiranje obiteljskog nasilja kroz već postojeća kaznena djela u kaznenom zakonu, nužnost normiranja psihičkog nasilja kao zasebnog djela te unošenje dugotrajnosti kao negativnog kriterija razgraničenja u prekršajnom segmentu. Daju se smjernice za djelovanje i kreiranje kaznene politike u smjeru izbjegavanja prevelikog oslanjanja na kazneno pravo, ukazuje se znanstvena opravdanost uključivanja drugih (ne)pravnih mehanizama u izradu strateških dokumenata kao i nužnost samoevalucije učinaka iste. Sugerira se popunjavanje stanovitih znanstvenoistraživačkih praznina ovog područja te se ukazuje potrebitost sveobuhvatnosti znanstvenih istraživanja obiteljskoga nasilja umjesto dosadašnje fragmentarnosti.

Deveto poglavlje sastoji se od zaključnih razmatranja u okviru kojih doktorandica zaokružuje svoj doktorski rad i promišlja o fenomenu obiteljskog nasilja uzimajući u obzir različita polazišta prikazana u doktorskom radu (konceptualna, definicijska, terminološka obilježja, povijesni razvoj obiteljskoga nasilja, aktualni normativni okvir, komparativne pravne modele za normiranje predmetnog fenomena, fenomenološka obilježja i praksu kažnjavanja navedenog u Hrvatskoj, rezultate empirijskog istraživanja u svijetlu navedenih hipoteza doktorskog rada te razgovore s praktičarima).

Mišljenje i prijedlog:

Tema obiteljskog nasilja iznimno je relevantna i aktualna tema, no zbog relativne nezrelosti samog koncepta obiteljskoga nasilja, navedeni fenomen još je uvijek karakteriziran stanovitim konceptualnim i definicijskim nedosljednostima te terminološkom konfuzijom. Doktorandica u svom radu temeljito, suvereno i znanstveno zrelo analizira temeljne konceptualne i definicijske postavke obitelji, nasilja i obiteljskog nasilja te razotkriva svu difuznost navedenih pojmova u stručnoj literaturi i zakonskim tekstovima. Zakonske izmjene u području obiteljskog nasilja obrađene su kroz iscrpan prikaz te analizu povijesnog razvoja normativnog okvira, ali i kritičku i sistematičnu normativnu analizu aktualnih propisa obiteljskog nasilja. Sistematičnost i jasnoća pisanja vidljivi su kroz komparativnu analizu pravnih modela obiteljskog nasilja u 10 država čime se popunjava postojeća znanstvena praznina. Analiza pravnih standarda iz europskog i međunarodnog instrumentarija kao i presuda Europskog suda za ljudska prava ukazuje na razumijevanje značaja tih izvora za hrvatski pravni sustav kao i potrebu za njegovom što adekvatnijom implementacijom. Iscrpan statistički pregled fenomenoloških osobitosti i prakse kažnjavanja obiteljskog nasilja u Hrvatskoj nudi sistematičan presjek ključnih odrednica navedenog fenomena i dokazuje suvereno vladanje statističkim izvorima, analizama i prikazima. Doktorandica Šprem je provedbom izvornog empirijskog istraživanja pokazala samostalnost i znanstvenu zrelost u osmišljavanju koncepta istraživanja, instrumenta potrebnih za istraživanje (upitnik, intervju, anketa), jasnoj operacionalizaciji znanstvenog istraživanja kao i konačne obrade podataka u naprednom statističkom programu. Prijedlozi za poboljšanja napisani su vrlo kritički, argumentirano, sumirajući ključne znanstveno utemeljene zaključke doktorskog rada te jasno ukazuju na visoku razinu poznavanja predmetne materije, ali i osnovnih načela kaznenog prava i kriminologije. Doktorandica Šprem u svoj je doktorski rad uvrstila gotovo 1000 bibliografskih jedinica strane i domaće znanstvene i stručne literature, kao i velik broj presuda te izvora stranog zakonodavstva što svjedoči kvaliteti rada i sposobnosti pristupnice da se služi relevantnom literaturom na hrvatskom i stranim jezicima. Izvorni znanstveni doprinosi rada očituje

se kroz nekoliko razina. Predmetni doktorski rad omogućio je koherentnu analizu temeljnih koncepata obitelji, nasilja i obiteljskoga nasilja, koji koncepti dosad nisu na sveobuhvatan i kritičan način obrađeni u domaćoj literaturi. Kroz komparativni prikaz pravnih modela također je popunjena istraživačka praznina u znanstvenom području što predstavlja izvorni znanstveni doprinos. Izvorno empirijsko istraživanje predstavlja znanstveni pomak u razotkrivanju funkcioniranja dihotomnog pravnog modela kažnjavanja obiteljskoga nasilja, odnosno, njegovu evaluaciju koja može poslužiti kao smjernica i kreatorima politika i stručnoj javnosti. Znanstveni doprinos ovog rada je i u tome što se produbljene spoznaje o obiteljskom nasilju koriste za konkretne, argumentirane i znanstveno utemeljene prijedloge što zbog činjenice kako je riječ o području u kojem su recentno najavljene izmjene dokazuje realnu potrebu za ovakvim radom.

Doktorski rad predstavlja prvu obuhvatnu i empirijski utemeljenu monografsku kaznenopravnu i kriminološku analizu obiteljskoga nasilja u Hrvatskoj te stoga čini izniman doprinos kaznenopravnoj znanosti s brojnim novim kriminološkim otkrićima. Rad predstavlja samostalan i izvoran znanstveni rad koji potvrđuje samostalnost pristupnice u provedbi znanstvenih istraživanja sukladno najvišim znanstvenim standardima.

Povjerenstvo je mišljenja da je doktorska disertacija Petre Šprem s naslovom "Normativna i empirijska analiza obiteljskog nasilja u Hrvatskoj: kaznenopravni koncepti, kriminološki fenomeni, praktični izazovi i moguća rješenja" izvorni znanstveni rad koji omogućuje pristupnici stjecanje akademskog stupnja doktora znanosti. Povjerenstvo stoga predlaže Vijeću Pravnog fakulteta u Zagrebu da prihvati doktorsku disertaciju Petre Šprem, da odredi povjerenstvo za obranu doktorske disertacije i da predloži Sveučilištu u Zagrebu dodjelu Petri Šprem akademskog stupnja doktora društvenih znanosti iz područja prava.

	Titula, ime i prezime, ustanova, država:	Potpis:
Izabrano povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada	1. (predsjednik Povjerenstva) prof. dr. sc. Leo Cvitanović	
	2. prof. dr. sc. Anna-Maria Getoš Kalac	
	3. prof. dr. sc. Velinka Grozdanić	
	4.	
	5.	
Sjednica nadležnog tijela i točka dnevnog reda u okviru koje je imenovano Povjerenstvo:	Sjednica Vijeća PFZ od 21.12.2022. točka 36.	
Napomena (po potrebi):		
U Zagrebu, 09.02.2023.		M.P.